

	<p>Об'єкти: Водолій. Посудина для вмивання</p> <p>Музеї: Національний музей історії України вулиця Володимирська, 2 01001 Київ +380442784864 history_museum@nmiu.org</p> <p>Зібрання: Археологія, Русь</p> <p>Інвентарний номер: В 2001</p>
--	---

Опис

Бронзовий водолій (портативний рукомийник, лат. aquamanalis, aqua – вода, manus – рука) у вигляді порожнистої, реалістично відтвореної фігури лева. Передня частина тулуба звіра прикрашена рельєфними хвилястими стрічками – умовне зображення гриви. Переданий рельєфом хвіст спадає між задніми ногами й розташовується на лівому боці. Закінчення хвоста оформлене як трипелюсткова пальмета. Зіниці намічені круглими заглибленнями – гніздами для інкрустації. У верхній частині голови між вертикально розташованими вухами є прямокутний отвір і дві петлі для шарнірної кришки (кришка втрачена). Предмет знайшли в місті Чернігові наприкінці 19 ст. Походить із зібрання Богдана та Варвари Ханенків. Водолія виготовили у Північній Німеччині або Нідерландах, він датується першою половиною 13 ст. Дослідники вважають, що означений екземпляр належить до північнонімецьких акваманілів 13 ст., тісно пов'язаних із групою водоліїв-левів із майстерні міста Гільдесгайм (Нижня Саксонія). Відомі ще дві схожі посудини: одну знайшли в місті Леуварден (Нідерланди), друга походить із приватного зібрання в місті Бремен. Екземпляр із Леувардена декорований такими ж рельєфними стрічками на грудях. Водолій із Бремена має очі, інкрустовані гірським кришталем, і прикрашену рельєфними квітками шию. В усіх трьох екземплярах ручку утворює проста пласка стрічка.

Потрапляючи на Русь, акваманіли осідали при монастирях і храмах, їх використовували під час проведення обряду Євхаристії. Також акваманілами користувалися представники знаті у світському побуті під час бенкетів для урочистого омовіння рук.

Базові дані

Матеріал/Техніка:

Бронза / Лиття

Розміри:

Довжина: 195 mm, Висота: 183 mm

Події

Створено	Коли	1200-1250
	Хто	
	Де	Західна Європа
Знайдено	Коли	кінець 19 ст.
	Хто	
	Де	Чернігів
[Відношення з людиною чи інституцією]	Коли	
	Хто	Богдан Іванович Ханенко (1849-1917)
	Де	
[Відношення з людиною чи інституцією]	Коли	
	Хто	Варвара Миколаївна Ханенко (Терещенко) (1852-1922)
	Де	

Ключові слова

- Доба Середньовіччя
- Русь
- акваманіл

Література

- Група авторів. (1993): Gold aus Kiew: Katalog. Wien
- Група авторів. (2001): Національний музей історії України. К.: Емма
- Група авторів. (2009): Національний музей історії України. Скарбниця історичної пам'яті.. Київ, "Мистецтво"
- Група авторів. (2011): The Gold Treasures of Ukraine. Seoul
- Даркевич В. П. (1966): Произведения западного художественного ремесла в Восточной Европе (X-XIV вв.). САИ. – Москва
- Ханенко Б. И., Ханенко В. Н. (1902): Древности Приднепровья. Эпоха славянская (VI–XIII вв.). Киев